

W.J. Hocking

Aanbidding

een welriekend loffer

Exodus 30:34-38; Johannes 4:19-24; Openbaring 4:10-11; 5:8-10

Inleiding

Bovenstaande Schriftplaatsen behandelen een heel belangrijk onderwerp, dat een kenmerk betreft van ieder kind van God. Aanbidding is de werkzaamheid van de nieuwe natuur, die het deel is van allen die in de Heer Jezus Christus geloven. We hebben natuurlijk onze plichten tegenover de mensen die in de wereld leven, en tegenover de gelovigen in de gemeente waar wij wonen. Daar moeten wij in het bijzonder een heilzame invloed uitoefenen. Maar de hoogste, heiligste en mooiste taak van een kind van God houdt verband met zijn relatie met God Zelf. We mogen in Zijn tegenwoordigheid naderen met onze gebeden als zwakke mensen die leven in een vijandige wereld. Maar er is meer, want we mogen ook naderen met onze aanbidding. Het ligt binnen de mogelijkheden van iedere gelovige, God te offeren wat welgevallig is voor Hem en wat Hij Zelf van ons zoekt (Joh. 4). De Vader zoekt aanbidders die Hem aanbidden in geest en waarheid. Als dit zo is, dan moeten we geen foutieve gedachten hebben over wat ware aanbidding is.

We kunnen namelijk een verkeerde opvatting hebben van aanbidding. We kunnen onze gedachten erover geleerd hebben van onze omgeving, maar als we God willen behagen, als we Hem de eer willen brengen die Hij van ons wil ontvangen, dan moet die worden gebracht volgens Zijn eigen aanwijzingen. U kunt een gelovige, een godvrezend en toegewijd persoon bewonderen. U kunt hem in zijn wandel volgen, zoals hij Christus navolgt, maar u kunt hem niet imiteren in het brengen van aanbidding. U kunt natuurlijk nadoen wat een ander doet. U kunt bijv. de gemeenschappelijke formulieren die door de kerken zijn goedgekeurd,

gebruiken als leidraad voor het brengen van aanbidding. Maar als God uw Vader is, dan moet Hij ontvangen wat Hem welgevallig is. En hoe kunnen we weten wat Hem behaagt? Dat kunnen we alleen leren uit de Schrift zelf. Eén van de mooiste passages in verband met dit onderwerp is het onderwijs van onze Heer over de aanbidding, zoals we dat vinden in Johannes 4.

Het onderwijs van Johannes 4

Deze openbaring over de ware aanbidding is afkomstig onze Heer Jezus Zelf. Ze is gericht tot een Samaritaanse, die buiten het terrein leefde van het volk dat de ware God aanbad. Zij was geen Israëlitische en zij kon zich dus niet erop beroemen een nakomeling van Abraham te zijn. Toch wilde de Heer met haar spreken over de ware aanbidding. Wij laten dit begrip even voor wat het is en willen onze jonge broeders en zusters zelf de betekenis ervan laten ontdekken. Wat een genade dat onze Heer deze vrouw wilde onderwijzen in de belangrijkste aspecten van de aanbidding. Hij behandelde deze vraag niet daar, waar wij misschien zouden verwachten dat Hij dit zou doen. Want kort hiervoor kwam Nikodemus bij Hem, een man die was onderwezen in alle godsdienstige gebruiken en ceremonieën van de wet, een leraar van Israël (Joh. 3). Zeker was hij iemand die er behoefte aan had God op de juiste wijze te leren aanbidden. Maar met Nikodemus sprak de Heer niet over aanbidding. Hij moest leren zijn plaats in te nemen als iemand die opnieuw geboren moest worden, anders kon hij het koninkrijk van God niet binnengaan. Hieruit leren we dat aardse voorrechten, zoals geboorte, bijbelkennis e.d. op zichzelf geen aanbeveling zijn voor onze Heer Jezus Christus.

Het was de Samaritaanse vrouw, met wie de Heer wel over dit thema sprak in Johannes 4. Zijn indringende woorden deden haar geweten ontwaken. Ze zag dat zij te maken had met iemand die de woorden van God sprak. *“De vrouw zei tot Hem: Heer, ik zie dat U een profeet bent.”* Want Zijn woord ging recht tot haar hart en het bracht haar in Gods licht. Zij voelde wie zij was, en maar vaag Wie Hij was. Toch was zij bij Hem op de juiste plek om meer te leren. En het schijnt dat toen haar hart was geraakt door Zijn Woord, en het levende Woord en de kracht van de Heilige Geest hun werk deden, dat zij een nieuwe natuur ontving die tot uitdrukking kwam in haar woorden en daden. Zij was uit God geboren, *“niet uit bloed, niet uit de wil van het vlees, niet uit de wil van een man, maar uit God”* (Joh. 1:13).

Nu keert de nieuwe natuur, die uit God is, zich ook tot God en vindt haar rustpunt in God. Ons hart en ons vlees roepen uit tot de levende God. En daarom wilde deze Samaritaanse van de Heer weten wat de waarheid was over de aanbedding. *“Onze vaderen hebben op deze berg aangebeden”* – tot op zekere hoogte had zij dus de traditie achter zich om haar positie als Samaritaanse te verdedigen – *“en u zegt dat in Jeruzalem de plaats is waar men moet aanbidden”*. Hoewel haar hart verlangde naar aanbedding, dacht zij aan een plaatselijk centrum voor de uitoefening van de eredienst. Zij wilde een plaats vinden waar ze kon aanbidden. Of het onkosten met zich meebracht, of arbeid of tijd eiste, dat gaf niet. Als ze de plaats maar wist, dan zou ze erheen gaan.

Wanorde in de tempel te Jeruzalem

Voorafgaande aan dit onderhoud had de Heer Jezus de plaats op aarde bezocht, die door God was aangewezen als de plaats van aanbedding (Joh. 2:13-16). Het was de tempel in de heilige stad Jeruzalem, een plaats vol herinneringen aan heilige godsgetuigen. De profeten hadden hier gesproken, de priesters verrichtten er hun dienst, en de offeranden werden er gebracht. God erkende deze plaats als de plaats van aanbedding. De Heer ging erheen, maar Hij die achter het voorhangsel kon kijken, trof daar niet de Sjechina aan, de wolk van Gods tegenwoordigheid. Er was architectuur, het werk van mensenhanden, maar wat betekende dat zonder de heerlijkheid van God? En als die ontbrak in het heilige der heiligen, wat was er dan te vinden in de voorhoven van het huis van Zijn Vader? Het was het blaten van schapen, het loeien van koeien, het gerammel van geld, het gepraat van mensen die vol waren van het verdienen van geld. Het ging om kopen en verkopen in het heilige huis van God. De mensen leefden voor de koophandel, niet voor de eer van de naam des Heren. Wat zal het voor de Zoon van God zijn geweest, om dit te zien in het huis van Zijn Vader? De plaats van aanbedding op aarde was ontwijfd en Hij dreef de indringers naar buiten. Daarna was het een verlaten plaats. We weten dat de Heer de tempel nog eens heeft gereinigd tijdens Zijn leven op aarde. Toen Hij voor de laatste keer naar Jeruzalem ging, vond Hij weer dezelfde toestanden in de tempel. Daar waren de dieven, zij hadden de tempel tot hun rovershol gemaakt en Gods heiligheid werd met voeten getreden in Zijn eigen huis.

Verwonderen wij ons over wat de Heer tegen deze vrouw zei over aanbedding? Hij ging weg uit Judea en ging door Samaria, en moe geworden ging Hij zitten bij de bron van Jakob. Als er ergens op aarde heiligheid was, was het toch wel op de berg Sion? Maar daar was niets om Zijn hart te verkwikken. De arme

Samaritaanse kwam naar de Jakobsbron in haar eenzaamheid en zonde, en daar sprak Hij met haar over het levende water dat Hij zou geven en dat in haar zou worden tot *“een bron van water dat springt tot in het eeuwige leven”*. Zijn hart wendde zich tot haar, gewond als het was door de oneer die de naam van Zijn Vader was aangedaan in het aardse centrum van de eredienst. Hij zei tegen haar dat de tijd voor een specifieke plek van aanbidding voorbij was. Men moest niet meer naar een bepaalde plaats op aarde gaan om God te aanbidden. Die tijd was voorbij. God wordt niet met mensenhanden gediend,¹ en zij die God aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en in waarheid. Wat moet men dan doen? Wat is onze hulpbron? De Heer zei: *“Geloof Mij, vrouw, er komt een uur dat u noch op deze berg, noch in Jeruzalem de Vader zult aanbidden. U aanbidt wat u niet weet; wij aanbidden wat wij weten, want de behoudenis is uit de Joden. Maar er komt een uur, en het is er, dat de ware aanbidders de Vader zullen aanbidden in geest en waarheid; immers, de Vader zoekt zulke personen die Hem aanbidden”*.

God zal niet teleurgesteld worden. Het was de wil en de wens van God om uit het hart van de hoogste schepselen op aarde hun beste en edelste gedachten te horen, hun hoogste dankbaarheid jegens Hem. Zo was het in het begin. God plaatste Adam en Eva in de hof van Eden. Ze waren daar als de kroon van Zijn heerlijke schepping, voorzover het deze aarde betrof. En Hij kwam in de koelte van de dag en trof een ontheiligde tempel aan, evenals onze Heer die vond in Jeruzalem. De mens was van God afgefallen en ontrouw geworden. Satan had bezit genomen van zijn hart en had hem beroofd van de gehoorzaamheid jegens God. De menselijke geest was verdorven. De waarheid was weg. Het Vaderschap van God was miskend. Het gezag van God in Eden en Adams trouw jegens zijn Maker waren ontluisterd door de kracht en de list van de vijand.

Satan wil ook aanbidding

Het grote doel van Satan, de vijand van God en mensen, is de aanbidding en de lof van het menselijk hart aan God te ontnemen en op te eisen voor zichzelf. Dit heeft Satan zelfs geprobeerd te bereiken bij de Heer Jezus. Satan kwam naar Hem

¹ *“De God die de wereld heeft gemaakt en alles wat daarin is, Hij die Heer is van hemel en aarde, woont niet in met handen gemaakte tempels, en wordt ook niet door mensenhanden verzorgd alsof Hij nog iets nodig heeft, daar Hijzelf aan allen leven en adem en alles geeft”* (Hand.17:25).

toe, terwijl hij Hem in één ogenblik alle koninkrijken van de wereld toonde en zei: *“Al deze dingen zal ik U geven, als U neervalt en mij aanbidt”* (Matt. 4:9).

Dit was een grote verzoeking voor Hem, die de geboren Koning van de Joden was en die recht had op de troon. Eeuwen en eeuwen zijn voorbijgegaan en de koninkrijken van deze wereld zijn nog steeds niet het koninkrijk geworden van onze Here en van Zijn Gezalfde (Ps. 2:2; Openb. 11:15). Toch kwam deze verzoeking toen reeds op de weg van onze Heer, bij het begin van Zijn dienst op aarde. Zou Hij de koninkrijken aannemen of zou Hij wachten op Gods tijd? Zou Hij buigen voor Satan? Zou Hij de aanbidding aan God de Vader geven, of aan de tegenstander? De Heer hield stand tegenover de vijand en Hij citeerde alleen maar de Schrift. De aanbidding van mensen is voor God alleen: *“U zult de Here, uw God aanbidden en Hem alleen dienen”*. Zijn geest was oprecht, en de waarheid overwon. Satan plan was verijdeld om God van Zijn aanbidding te beroven en de tweede Mens van Zijn gehoorzaamheid en trouw.

Maar deze verzoeking komt ook tot ons, als we Christus navolgen. We moeten de list van de vijand doorzien, want hij wil ook het beste van ons ontvangen, het beste uit ons hart en onze geest. Maar we weten dat onze hoogste offers alleen tot stand komen door bidden en vasten, en zelfverloochening. De mensen doen ook hun best en ze spannen zich in om de eer van deze wereld te ontvangen. Zij zullen alles op hun weg hiervoor opzij zetten. Ze gaan telkens verder en offeren alles, om alleen maar een tijdelijk succes te kunnen boeken. Maar God ziet uit naar het beste uit onze harten, dat is de aanbidding in geest en waarheid die wij mogen brengen. De lof voor God is een *offerande*. Het is niet goedkoop, iets dat geen waarde heeft en dat ik Hem zonder nadenken kan brengen. Het is iets dat gepaard gaat met zelfverloochening, vrees en eerbied. Als ik aanbid, aanbid ik God. God is een Geest en daarom moet ik Hem aanbidden in geest en waarheid.

De dank van de geredde Samaritaan

U denkt misschien dat dit te moeilijk voor u is, en dat we dit niet kunnen bereiken in onze diensten. Het gaat echter niet om de inspanning van een enkel uur, maar van een mensenleven. En zouden we alleen kunnen aanbidden als we aan het eind van de reis komen, en gerijpt en vergrijsd zijn? Dat is niet zo. We vinden in Lucas 17:12-19 nog een voorbeeld van aanbidding uit Samaria, niet uit Judea. De Samaritanen hadden niet zoals de Joden hun bijzondere voorrechten misbruikt en hun eerstgeboorterecht verkocht en zichzelf overgegeven in slavendienst.

De tien melaatsen waren genezen door het woord van de Heer. Hij had ze weggezonden om zich aan de priesters te vertonen en de offeranden te brengen die Mozes had bevolen. Laat ze naar Jeruzalem gaan en daar hun offers brengen. Laat ze als aanbidders in Israël de offeranden brengen, die Mozes heeft geboden. Zo gingen de melaatsen heen, maar terwijl ze heengingen werden ze genezen. Eén van hen keerde daarop terug en viel neer aan de voeten van de Heer, om Hem te danken. Hier hebben we het voorbeeld van iemand die de ware plaats van aanbidding heeft gevonden. Niet in Jeruzalem, niet op de berg Gerizim, maar aan de voeten van de Heer Jezus! Een plaats waar berouwvolle zondaars terecht kunnen, en ook aanbeddende gelovigen. Aan de voeten van de Heer was deze man absoluut op zijn plek, en daar aanbad hij in geest en waarheid. Hij werd geleid door de Heilige Geest om de weg te vinden maar de enige heilige plaats op aarde, die verschilde van de concurrerende centra: Jeruzalem en de berg Gerizim. De ware heilige plaats was daar waar de Heilige en Rechtvaardige Zich bevond, waar Zijn voeten stonden. De Samaritaan viel daar voor Hem neer en hij dankte Hem. Zijn hart was vol dankbaarheid en hij vond de juiste plek om uitdrukking eraan te geven, namelijk aan de voeten van de Heer.

Christus is het Middelpunt van de aanbidding in deze tijd. Geen hogere plaats is hiervoor dan aan Zijn voeten. Net zoals Hij de enige offerande is, is Hij het levende Middelpunt van Gods volk op aarde. Hij opent de toegang tot het heilige der heiligen in de hemel. Hij is in de hemel verhoogd, en door Hem hebben wij de toegang door één Geest tot de Vader. Zeg niet dat u niet kunt aanbidden. Denk niet dat het boven uw begrip uitgaat. Ga met uw dank naar Hem toe en u zult zien wat ware aanbidding is. Deze man stelde in zijn eenvoudige geloof het woord van de Heer Jezus boven dat van ieder ander mens op aarde. Inderdaad was hij geen Jood, en daarom was het te begrijpen dat hij niet naar Jeruzalem ging. Maar als Samaritaan had hij zijn *eigen* priesters en zijn *eigen* plek van eredienst. Toch ging hij niet daarheen! Het woord van Christus had zijn hart geraakt en het bracht hem, als een dankbaar mens voor wat hij had ontvangen, aan Zijn voeten. Hij was gereinigd van zijn melaatsheid en dat was de oorzaak van de vreugde waarvan zijn gereinigde lippen getuigden.

De Samaritaan toonde niet alleen zijn dankbaarheid jegens de Heer, maar zijn daad hield ook de erkenning in van de heilige Persoon van de Heer. Dat was de kern ervan. Daarom verliet hij de anderen, zijn negen vrienden, en wierp hij zich spontaan aan Jezus' voeten. De Heer mist de andere negen: *"Zijn niet de tien gereinigd? Waar zijn echter de negen?"* Zij hadden gekregen wat zij wensten, maar zij gaven niet zoveel om Hem die hun de genezing had geschonken, dat zij om die reden terugkeerden om Hem te bedanken. Ik doe daarom een beroep op

u. Wat hebt u, dat u niet van God hebt ontvangen door Jezus Christus, onze Heer? Wat is uw antwoord op die genade? Behoort u tot de vele christenen, die zich afwenden van Christus, het ware Middelpunt van aanbidding op aarde? Of werpt u zich neer aan Zijn voeten om Hem te geven waarnaar Hij verlangt? Want Zijn liefhebbende hart kijkt uit naar een antwoord op Zijn blijvende liefde, nu net zoals toen. Hoe zal Hij het vinden, als Zijn liefde niet wordt gewaardeerd? Wat een verdriet betekent deze onverschilligheid voor Hem. Denk aan Zijn tranen over Jeruzalem!

We moeten steeds oog hebben voor de rechten van de Heer Jezus Christus in dit opzicht. Wij moeten Hem *aanbidden*. We hebben gedacht aan de Heilige Geest, die op de Pinksterdag is gegeven en die in ons woont, zodat het levende water opspringt uit de bron in ons binnenste. En er ook rivieren van verfrissing van ons uitstromen naar de mensen om ons heen (Joh. 4:14; 7:38).

De Vader aanbidden

Nog enkele opmerkingen over Johannes 4. De Heer spreekt over het aanbidden van God de Vader. *“God is een geest, en wie Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid”*. En verder: *“de Vader zoekt zulke personen die Hem aanbidden”*. Wat betekent dit? God is nu als Vader geopenbaard door Jezus Christus, en door Hem alleen (Joh. 1:18). Hoe zou het ook anders kunnen? Wie anders zou ons de onuitsprekelijke liefde van Gods hart voor mensen kunnen verklaren? Wie zou deze heilige geheimen van eeuwigheid af kunnen onthullen? Wie zou schuldige zondaars kunnen aannemen en in de armen van de Vader kunnen brengen? Alleen de Zoon Zelf was hiertoe in staat. Daarom zijn wij, die door Christus deze liefdevolle Vader hebben leren kennen, in staat Hem in geest en waarheid te aanbidden.

De kinderen Israëls waren al erkend als Gods volk, maar zij bleven op een afstand staan en konden niet dichterbij komen. Hun zonden vormden ook een last voor hun geweten, als zij dachten aan de heiligheid van God. Daarom konden zij alleen aanbidden door middel van de priesters, die hun offers op het brandofferaltaar aan God aanboden. Maar in hun godsdienstige gebruiken aanbieden zij een God die ver van hen verwijderd was. De eredienst van de Joden was niet de aanbidding van de *Vader*. Maar wat betekent dan deze nieuwe aanbidding? Allen die geloven in de naam van de Zoon ontvangen het eeuwige leven, dat ons in een levende verbinding brengt met God de Vader. In Christus Jezus blijven wij ook bewaard in het genot van Zijn liefde. Wij hebben de zekerheid – hoe donker de

dag ook is, hoe moeilijk de tijd, hoe vijandig de wereld – dat ondanks alles Gods liefde onveranderlijk is. Ze is zeker in Christus Jezus, onze Heer. Hoe ver wij eens ook van Hem verwijderd waren, wij zijn nu nabij gebracht door het bloed van Christus. We kunnen niet nog dichterbij komen.

Door de kennis van die intieme liefde zoekt de Vader aanbidders om Hem zo te aanbidden. Denk eens aan het handelen van de Vader. De Heer Jezus gaf ons een gelijkenis over Zichzelf als de Herder, die op weg gaat om het schaap te zoeken dat verloren was. Hij gaf ook een gelijkenis over de Geest, in het beeld van de vrouw die de verloren penning zocht om die aan zijn eigenaar terug te geven. De Zoon zocht, en de Geest zocht (zie Luc. 15). De vleesgeworden Zoon is gekomen om te zoeken en te redden wat verloren was. De Geest werkt op een onzichtbare wijze, en Hij gebruikt alle middelen om mensen tot Christus te trekken. Maar hier in Johannes 4 hebben we nog een andere gedachte. De Vader zoekt ook! We zijn blij dat de Herder ons zocht en we zingen er graag over dat Hij ons vond en naar huis bracht. We zijn ook blij dat de Geest ons gevonden heeft en tot Christus gebracht heeft. Maar denken we wel eens eraan dat de Vader aanbidders en aanbedding zoekt? Hij dwingt ons niet door te zeggen: U zult nooit in de hemel komen, als u Mij niet aanbidt. Of: Ik zal u de dingen voor het dagelijks leven onthouden, als u Mij niet aanbidt. Hij zoekt onze aanbedding op grond van Zijn liefde, die wij mogen kennen en genieten. En de genade die spreekt uit de vraag van de Vader, zou ons niet onverschillig mogen laten.

Het is bekend dat christenen de samenkomst tot aanbedding soms een saaie of vermoeiende zaak vinden. Maar ondertussen blijft de Vader aanbidders zoeken die Hem aanbidden in geest en waarheid. Ik leg het mezelf en u voor: Beantwoord ik aan dat wonderbare zoeken? Ben ik een aanbidder in geest en waarheid, en heeft Hij mij al gevonden? Aanbid ik Hem op de manier en in de mate die Hij van mij mag verwachten?

Het reukwerk als beeld van aanbedding

Een oudtestamentisch voorbeeld van aanbedding vinden we in Exodus 30. Het heilig reukwerk tekent het hoogste doel van de aanbedding, zoals het in het Oude Testament bekend was. In de verzen 34 tot 38 vinden we het goddelijke voorschrift voor de bereiding ervan. Ik zal niet alle bijzonderheden behandelen, maar alleen de hoofdlijnen aangeven. Het zal ons helpen ons thema beter te begrijpen. In het licht van het Nieuwe Testament zijn de bestanddelen van het reukwerk heel leerzaam voor ons. Dit brengt de aanbedding binnen het bereik van

de jongste gelovige. De reden hiervan is dat alle bijzonderheden slechts van één Persoon spreken, en dat is Jezus Christus, die iedereen kent die eeuwig leven heeft ontvangen (Joh. 17:3).

Onze Heer openbaarde niet aan de Samaritaanse vrouw dat het welriekende offer van dank en aanbidding door Hemzelf aan de Vader moest worden gebracht. Deze waarheid vinden we elders (Hebr. 13). Dit beeld is volledig vervuld in het grote tegenbeeld, de Heer Jezus Christus Zelf. Een enkele blik zal ons overtuigen van de wijsheid van deze voorziening voor de aanbidding. Laat ik mijzelf als voorbeeld nemen. Wat ben ik in staat om te doen, te zijn, te zeggen of te denken, zodat ik kan verwachten dat God het zal aannemen en een welbehagen erin zal vinden? Kan ik dat bereiken door afstand te doen van de wereld, door mijzelf ontberingen, boetedoening en tuchtiging op te leggen en tot een hoge graad van heiliging op te klimmen? Kan ik zo aannemelijk voor God worden? Is dat uw opvatting over aanbidding? Zo ja, wees er dan van overtuigd dat al die inspanningen tevergeefs zijn.

We weten dat de aanbidding in ons leven voor alles rein zal moet zijn, niet het resultaat van ons eigen ik. Alles van onszelf is ongeschikt voor de aanbidding in geest en waarheid. De Heer Jezus Christus is de enige Persoon, die onverdeeld tot Gods welbehagen is geweest. En als ik door genade Zijn eigendom ben en in de tegenwoordigheid van de Vader kom, mag ik mijn verrukking, voldoening en absolute genegenheid voor Hem tot uitdrukking brengen. Ik heb een volkomen vertrouwen in het werk van de Zoon en ik mag uit de grond van mijn hart tegen de Vader zeggen, dat niemand te vergelijken is met Zijn Zoon, onze Heer Jezus Christus. Ik ben me bewust van mijn zwakke kennis van Zijn Persoon. Maar toch weet ik dat ik in Hem iets zie, wat ik nergens anders zie. En het zien van die verheven heerlijkheid en uitmuntendheid brengt mij voor Gods aangezicht om Hem dat te vertellen. Is dat geen aanbidding? Ik eer, aanbid en verheerlijk de Heer Jezus, zoals ik niemand anders doe. En ik zie dat mijn hart in overeenstemming is met Hem die zit op de troon. God de Vader heeft Zijn Zoon daar geplaatst, omdat niemand anders waardig is te zitten aan Zijn rechterhand in de hemel. Ik weet ook dat de Heer Jezus Christus waardig is om daar plaats te nemen. Is die aanbidding niet aangenaam voor de Vader? Doordat de voortreffelijkheid van Christus het kenmerk ervan is, worden ook jonge gelovigen erdoor tot aanbidding gebracht.

Een enkel woord nog over het welriekende reukwerk. God had zorgvuldig aan Mozes voorgeschreven dat hij vier bijzondere specerijen moest nemen, en er werd nadrukkelijk bij gezegd dat hij een gelijk gewicht van elke specerij moest nemen (Ex. 30:34). Ze moesten bij elkaar worden gevoegd om het een zuiver en

heilig reukwerk te laten zijn. Mozes moest een mengsel maken van deze vier specerijen. Laten we nagaan hoe dit met eerbied op onze Heer Jezus Christus kan worden toegepast. Als ik in de tegenwoordigheid van God kom om te aanbidden, en ik spreek over de Heer Jezus Christus, dan moet ik met zorgvuldigheid spreken. Ik moet over Hem niet denken of spreken, zoals ikzelf wil. Ik denk en spreek immers over iemand die de engelen niet begrijpen, en die alleen door de Vader wordt gekend en begrepen. Als ik over de Heer Jezus spreek, moet datgene wat ik tot de Vader zeg, tot Zijn eer en verheerlijking zijn.

Vier bestanddelen – vier evangeliën

Waar kan ik de waarheid vinden over de Heer Jezus Christus? Ik vind in de Schrift vier volmaakte verhalen over Hem. De Geest van God toont ons vier levende foto's van Hem, zoals Hij hier op aarde heeft geleefd. De evangeliën tonen Hem precies zoals God de Vader Hem zag tijdens Zijn leven en sterven. Ik weet dat ieder woord van de vier evangeliën absoluut waar is en dat geeft mij zekerheid. Als ik de regels en woorden ervan maar gedeeltelijk ken, schiet ik tekort. En als ik verder ga dan wat hier beschreven staat, kom ik tekort in welgevallige aanbidding jegens de Vader. Het zijn vier verschillende voorstellingen van onze Heer Jezus Christus, ze tekenen Zijn dienstwerk telkens vanuit een ander perspectief. Hoe mooi is Zijn leven geweest!

In het eerste evangelie wordt Hij voorgesteld als de Koning van Israël. Hij is de soevereine Vorst, die tot Zijn volk komt om Zijn koninkrijk aan te kondigen. Toch is Hij onderworpen aan Hem, die Hem heeft gezonden. Hij beschrijft de orde, het karakter en de beginselen van Zijn koninkrijk, als het eenmaal zal komen. Hij zit rustig in een boot en geeft de menigte op de oever een wonderbare schets van Zijn rijk. Hij kent de waarheid ervan ten volle, hoewel het rijk voorlopig een verborgen vorm aanneemt. Later in het evangelie zien we de Koning met doornen gekroond, en gekruisigd te midden van enkele boosdoeners hangen. Dit is onze Heer en Heiland, die door God geëerd wordt. Hem willen wij eren en gedenken in Zijn vernedering, als wij rondom Hem samenkomen. Hij is de verworpen Koning, die miskend is door Zijn eigen volk. Maar toch zien we in Hem en in Zijn werk de grootste openbaring van Gods liefde en waarheid. We zien in Hem ook de vervulling van al de profetieën uit het Oude Testament. Als we over deze dingen nadenken, hebben we het eerste bestanddeel van het reukwerk van onze aanbidding.

In het evangelie van Marcus zien we niet de Koning, maar de Dienstknecht. Christus is niet gekomen om te heersen, maar om te dienen. We verwonderen ons hierover en komen tot aanbidding, als we zien dat Hij hier op aarde onder zondige mensen alleen maar wilde dienen, zonder beloning ervoor te ontvangen. Hij is immers ook de Schepper van alle dingen; de engelen brengen Hem onafgebroken hun hulde en eer. Hij ondervond veel teleurstelling, maar altijd diende Hij in volkomen onderwerping aan de wil van God. Hij was geheel toegewijd aan de dingen van de Vader. Het Marcusevangelie is niet alleen een verzameling van herinneringen. Het geeft een volmaakt portret van de Knecht van Jahweh. Zo zien we het tweede bestanddeel van het zuivere en heilige reukwerk. De Heer Jezus is Degene die op aarde kwam om de mensen de weg van de gehoorzaamheid te tonen. De hoogste plicht is het om God te dienen en Zijn wil te doen in deze wereld – zelfs tot in de dood, de dood van het kruis.

In het Lucasevangelie zien we de volmaakte Mens. Er is één Middelaar tussen God en mensen, de Mens Christus Jezus. Dit evangelie toont de Zoon des mensen in Zijn meegevoel met de moeite en het lijden van de mensheid. Hoe teer en voorzichtig was Hij, hoe kalmeerde Hij het onrustige hart! Hij droogde de tranen, en gaf kracht aan hen die bedroefd waren. Hoe wonderlijk genas Hij de zieken en wekte Hij de doden op. Hij gaf Zichzelf om zwakke mensen te dienen en hen blij te maken met de hemelse zonneshijn van Zijn nabijheid. De genade en glorie van deze volmaakte Mens, zoals Hij door de Geest van God in dit evangelie wordt beschreven, vormt ook een bestanddeel van onze aanbidding.

Wat zullen we over het Johannesevangelie zeggen? We buigen ons neer, want hier zien we het Woord dat vlees geworden is. God openbaarde Zichzelf in Zijn Zoon en Hij heeft onder ons gewoond. Hij toonde liefde en compassie voor hen die het nodig hadden. De Zoon van God zien we altijd op die manier, het land doorgaande en goed doende. Maar als Hij een blinde genas of de dode Lazarus opwekte, dan deed Hij dat als de Zoon van God en openbaarde Hij in alles de liefde van de Vader. Als uw ziel vol lofprijzing is over deze grote openbaring, dan hebt u het vierde bestanddeel van de aanbidding.

U moet leren de bestanddelen samen te voegen, een gelijk gewicht van elk deel te gebruiken en van dit alles een zuiver en heilig offer te maken. Zo brengen we onze aanbidding aan God naar aanleiding van wat Hij ons heeft gegeven in Zijn veelgeliefde Zoon. We buigen ons neer en zijn beschaamd over onszelf. Maar van welke kant we ook naar de Heer Jezus kijken in Zijn heerlijkheid en liefde, we zijn er zeker van dat God Zich niet zal afwenden van Zijn Zoon. Op die manier leren we, terwijl we de Heer Jezus beter leren kennen, dit reukwerk samen te stellen en de Vader te aanbidden in geest en waarheid. Laten we dat steeds meer doen.

Een deel werd uiterst fijn gewreven

Er is nog een bijzonderheid bij dit beeld van aanbidding. Een deel van het reukwerk moest klein gestoten en verpulverd worden. Nadat het uiterst fijn gewreven was moest het vóór de Getuigenis worden gelegd in de tent der samenkomst, waar Jahweh Zijn volk wilde ontmoeten. Hoe spreekt dit van de Heer Jezus, die op aarde kwam in vernedering. Hij heeft Zichzelf ontledigd. Hij werd gehoorzaam tot de dood, ja, de kruisdood. De wereld eert haar dienaars, zij geeft eer aan personen die haar goed dienen, maar onze Heer Jezus Christus eindigde Zijn dienst jegens God en de mensen in het diepste lijden. Klein gestoten, verpulverd in het lijden en in de dood, steeg de welriekende reuk van Zijn offer op tot God. Juist op die plek moeten we inspiratie zoeken voor onze aanbidding. Als wij de gedachtenis vieren van de dood van onze Heer Jezus, die Zichzelf heeft vernietigd, dan denken we aan Hem die in Zijn lijden en sterven een heilig reukwerk was dat aangenaam was voor God. Dan aanbidden we God in geest en in waarheid.

Maar er staat een waarschuwing bij in verband met dit reukwerk. We mogen geen reukwerk voor onszélf vervaardigen, het moet geheel voor God zijn. *"En wat het reukwerk betreft dat u bereiden zult, volgens deze bereidingswijze zult u niets voor uzelf maken; het zal u iets heiligs zijn, voor de Here. De man die iets soortgelijks maken zal, om daaraan te ruiken, zal uit zijn volksgenoten uitgeroeid worden"* (Ex. 30:37-38). Bezig zijn met jezelf of enige vorm van zelfzucht, is verboden in verband met de aanbidding van onze God.

De zalving door Maria van Betanië

Wij zijn allemaal geneigd nuttigheidsredeneringen te bedenken. Wij vinden in de evangeliën een illustratie van aanbidding in de persoon van Maria, die zulke verkeerde gedachten corrigeert. Maria kwam met haar kruikje met kostbare nardus naar Jezus toe, toen Hij in het huis van Simon de melaatse was. In de volheid van haar liefde en toewijding aan de Meester, brak zij het flesje met zalfolie. Het moest worden gebruikt voor Hem die zij liefhad en die zij aanbad. Zij wist dat Hij spoedig zou worden gedood, en ze had het flesje bewaard met het oog op Zijn dood en begrafenis. Maria zalfde Zijn hoofd, zo staat er in Matteüs en ook in Marcus. Maar in Johannes staat juist dat zij Zijn *voeten* zalfde (Joh. 12:3). Zeg nu niet dat dit twee verschillende verhalen zijn, want ze zijn allebei waar. In Matteüs 26 en Marcus 14 vinden we de beschrijving van de Koning, alsook van de Dienstknecht; en daar wordt Zijn *hoofd* gezalfd. Maar in Johannes 12 vinden we

de zalving van Zijn *voeten*. Maria is hier niet degene die het hoofd van de Zoon van God zalfde, maar zij buigt zich voor Hem neer om Zijn voeten te zalven. Het verhaal wordt verteld met tact en wijsheid.

Maria deed het op de juiste manier. Maar degenen die aanlagen begrepen niet dat deze welriekende olie te maken had met de dood van de Heer. De discipelen zeiden: Waartoe deze verkwisting? Want in hun ogen had dit flesje voor meer dan driehonderd denaren verkocht en aan de armen kunnen worden gegeven. Zij dachten dat de zalving van de Heer Jezus een verkwisting was. Zij wilden de nardus voor zichzelf houden om die aan de armen te geven. En zij deden daarmee precies wat verboden werd in Exodus 30. De nardus, de aanbidding is voor God en voor Christus alleen, niet voor óns. Toen Herodes de dank en de aanbidding van zijn volgelingen aanvaardde voor zichzelf, werd hij op datzelfde moment geslagen door de engel van God. Hij nam voor zichzelf de eer die aan God toekwam (Hand. 12). Zo zal het straks ook gaan met de antichrist. Als hij in de tempel van God zal zitten en voor zichzelf de eer opeist die alleen aan God toekomt, zal dat het teken zijn van zijn eeuwige ondergang. Hij zal levend worden geworpen in de poel van vuur.

Het is gevaarlijk de leiding van de aanbidding in handen te nemen. Laat het alleen voor God en voor Christus zijn. Laat het niet voor onszelf zijn. Wat bedoel ik daarmee? Ik weet dat in de gedachten van veel mensen de eredienst alleen ertoe dient om zelf iets te ontvangen. Het kan een preek zijn, het kan een poging zijn om de genadetroon gunstig te stemmen. Maar dat is geen wierook, geen aanbidding. Wij mogen alles wat nodig is aan God vragen in onze gebeden. Maar bij het aanbidden *geven* wij iets aan Hem, en wie zou Hem daarvan willen beroven? Iemand kan van zijn rijkdom en vermogen aan God geven en dan denken dat zijn geld voldoende is ter vervanging van de hulde van zijn ziel en geest. Nee, vrienden, God wil uw dank en aanbidding, en u kunt Hem niets in ruil daarvoor geven.

De 24 oudsten in het boek Openbaring

Nog een korte opmerking over de aanbidding van de oudsten. We vinden hier een beschrijving van de hemelse bezigheden van de heiligen van God. Het gezelschap van de 24 oudsten wordt in Openbaring 4 en 5 gezien in verheerlijkte toestand. In Openbaring 4 staat de Heer Jezus voor de aandacht van de heiligen als de Maker en Schepper van alle dingen. Hij heeft de allerhoogste macht, omdat Hij van eeuwigheid af God is. De oudsten staan op van hun tronen en vernederen zich in

Zijn tegenwoordigheid. Zij werpen hun kronen, al hun verkregen heerlijkheid, aan Zijn voeten. Zij geven Hem heerlijkheid en eer: *“U bent waard, onze Heer en God, te ontvangen de heerlijkheid en de eer en de kracht, want U hebt alle dingen geschapen, en door Uw wil bestonden zij en zijn zij geschapen”* (Openb. 4:11). Zijn grote macht en de heerlijkheid van Zijn Persoon wekt hun aanbidding op. Laten wij dus niet vergeten dat de Heer die in ons midden is, als wij samenkomen op de eerste dag van de week, aller Heer is! Laten wij Zijn macht zien, kennen en gevoelen. Dan zullen wij ons diep voor Hem neerbuigen. Zijn tegenwoordigheid zal onze trotse gedachten en de dingen van de wereld buitensluiten. Wij zullen met Hem vervuld zijn, want Zijn heerlijkheid vervult de hemel en de aarde. Wij zullen onze kronen voor Hem neerwerpen.

In Openbaring 5 vinden we een nog hoger thema. Hier horen we het gezang van de verlostten, die de reiniging kennen door het bloed van Jezus en die rein gewassen zijn in het bloed van het Lam. Wij zijn gekocht door Zijn bloed, de smet van de zonde is voor eeuwig weggedaan. Wij zijn heilig en rein gemaakt voor God en in de hemelse gewesten geplaatst. Wij denken aan het Lam dat geslacht is en dat ons vrijkocht door Zijn bloed. Wij aanbidden de Verlosser, die ons tot God heeft gebracht.

Laten wij aandacht geven aan deze belangrijke vorm van aanbidding. Ik zou niet graag iemand afhouden van de aanbidding, uit vrees dat hij of zij niet op de juiste manier zou aanbidden. God moedigt ons aan de offerande van dank voortdurend op te offeren en Zijn heilige naam te prijzen. Maar hoe lang we dat ook doen, we hebben toch nog veel te leren. Misschien hebben we niet zoveel geleerd als wenselijk is, omdat we de gedachte hebben toegelaten dat iedereen kan aanbidden op elk ogenblik, en dat de manier van aanbidden er niet op aankomt. Het komt er wel op aan. Het is de heiligste en hoogste bezigheid voor een mens. Als we samenkomen als gemeente en God de Vader aanbidden en de Zoon aanbidden, dan doen we precies op eenvoudige wijze wat we straks in het Vaderhuis volmaakt zullen doen. Als we daar aankomen, zullen we het zeker goed doen, volmaakt en zonder gebreken.

Oude Sporen 2015

